

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

✓ การอ่านมีความสำคัญต่อมนุษย์ในปัจจุบันเป็นอย่างมาก จะเห็นได้ว่าในชีวิตประจำวันจะต้องมีการอ่านเข้ามาเกี่ยวข้องกับเสมอ เช่น จะต้องอ่าน เวลา ฉลากที่ปิดอยู่ตามของใช้ต่าง ๆ เบอร์รถเมล์โดยสาร หนังสือพิมพ์ ใบเสร็จ นวนิยาย สารคดี ประกาศ คำเตือน คำสั่ง และป้ายต่าง ๆ เป็นต้น

ความเจริญก้าวหน้าในทุกวัยของชีวิตเกิดจากผลของการอ่านเป็นส่วนใหญ่ วิทยุ ผู้ใหญ่การอ่านมีความสำคัญต่อการประกอบอาชีพอย่างมาก ไม่ว่าจะแพทย์ นักกฎหมาย พอลค้า นักธุรกิจ ตลอดจนบุคคลในอาชีพอื่น ย่อมไม่สามารถปฏิบัติงานของตนได้ ถ้าหากว่าอ่านหนังสือไม่ออก แพทย์จำเป็นต้องอ่านหนังสือและวารสารอย่างสม่ำเสมอเพื่อติดตามความก้าวหน้าล่าสุดในอาชีพ นักกฎหมายต้องอ่านกฎหมาย ตัวอย่างคำพิพากษาคดีต่าง ๆ และเรื่องอื่น ๆ เพื่อจะได้ให้คำแนะนำทางกฎหมายที่ดีที่สุดแก่ผู้มาปรึกษา หนังสือบัญชี รายงานการขาย เรื่องเกี่ยวกับการค้า ก็เป็นสิ่งที่พ่อค้าจะต้องอ่านเพื่อดำเนินอาชีพธุรกิจของตนให้สำเร็จผล สำหรับครูย่อมมีความจำเป็นจะต้องติดตามข่าวสารใหม่ ๆ อยู่เสมอ เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ตนเองและลูกศิษย์ ทั้งยังช่วยให้เป็นผู้นำทันต่อเหตุการณ์อีกด้วย แม้แต่การเป็นพลเมืองดีของสังคมก็ต้องการอ่านเช่นกัน ซึ่งเกรย์และรีส¹ (Gray and Reese) กล่าวว่า ในสังคมประชาธิปไตย ประชาชนต้องรู้เรื่องราวและปัญหาเกี่ยวกับตนเองด้วยการอ่าน ซึ่งดีกว่าการฟังวิทยุหรือดูโทรทัศน์

¹Lillian Gray and Dora Reese, Teaching Children to Read (New York: The Ronald Press Company, 1957), pp. 9-11.

เพราะถ้าไม่เข้าใจคำอธิบายก็มีโอกาสอ่านเข้าใจ ปัญหาทางเศรษฐกิจ มนุษยชาติและวัฒนธรรม ก็ต้องการความสามารถในการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้การอ่านยังมีความสำคัญอย่างมากต่อการเรียน เพราะนักเรียนจะท่องอ่านตำราเรียน หนังสืออ่านประกอบ ทั้งยังต้องค้นหาความรู้จากหนังสือในห้องสมุดและผลการเรียนวิชาในระดับประถมศึกษา เช่น การเรียนเลขคณิต ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และวิชาอื่น ๆ ก็ขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่านทั้งสิ้น ส่วนในระดับมัธยมศึกษาและมหาวิทยาลัย ความรู้และเทคนิคในการอ่านยิ่งเพิ่มความสำคัญมากขึ้น ดังนั้นถ้านักเรียน นักศึกษาไม่มีประสิทธิภาพในการอ่านก็จะเสียเปรียบผู้ที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะผู้ที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพจะอ่านได้เร็วกว่าและจับใจความสำคัญได้มากกว่า ทั้งยังไม่เกิดความเบื่อหน่ายในการอ่านและการเรียน ซึ่งจะเห็นได้ว่าการอ่านมีความสำคัญอย่างมาก ทำให้มีผู้สนใจศึกษาเกี่ยวกับการอ่านหลายท่าน เป็นต้น

เชลดอนและคาร์ริลโล² (Sheldon and Carrillo) พบว่า จำนวนหนังสือที่มีอยู่ในบ้านมีอิทธิพลต่อคุณภาพในการอ่านของเด็ก และพบว่าบิตามารดาของเด็กที่อ่านเก่งมักสนใจในการอ่านของเด็กมากกว่าบิตามารดาของเด็กที่อ่านไม่เก่ง และระดับความรู้ของบิตามารดาที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพในการอ่านของเด็กด้วย

อเบรามส์³ (Abrams) พบว่า ความสามารถในการสร้างโครงสร้างของเรื่องมีความสัมพันธ์ทั้งความเข้าใจในการฟังและความเข้าใจในการอ่าน

²W.D. Sheldon and L. Carrillo, "Relation of Parents, Home and Certain Developmental Characteristics to Children's Reading Ability," Elementary School Journal, LII (1952), 262-270.

³Arnold G. Abrams, "The Relation of Listening and Reading Comprehension to Skill in Message Structuralization," Journal of Communication, XVI (June, 1966), 116-125.

เฟนนิมอร์⁴ (Fennimore) พบว่า เมื่อนักศึกษาได้ปรับปรุงการอ่านของตนให้ดีขึ้นแล้ว อคติในทัศนคติที่อยากเป็นจะลดลง แต่อคติในทัศนคติตามความเป็นจริงกลับเพิ่มขึ้น

เปอร์โรดินและสไนป์ส⁵ (Perrodin and Snipes) พบว่า จำนวนครั้งของการย้ายโรงเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับความเข้าใจในการอ่าน แต่ระยะทางของการโยกย้ายมีความสัมพันธ์กับความเข้าใจที่พออย่างมีนัยสำคัญ และนักเรียนที่มาจากถิ่นอื่นได้คะแนนที่พื้สูงกว่านักเรียนที่ย้ายโรงเรียนภายในท้องถิ่นเดียวกัน นอกจากนี้ยังมีความสัมพันธ์ระหว่างการโยกย้ายกับตัวแปรอื่น ๆ เช่น เพศ อายุ ฐานะทางสังคม การศึกษา และระดับสติปัญญาอีกด้วย

จากรายงานการวิจัยของกองการประถมศึกษา⁶ เกี่ยวกับผลการสอบไล่ของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2503 แสดงไว้ว่า เด็กนักเรียนสอบตกซ้ำชั้นร้อยละ 30.7 มีสาเหตุมาจากการอ่านและเขียนไม่ได้ เมื่อเป็นเช่นนี้จึงเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนที่จะต้องเห็นความสำคัญของการอ่านมากขึ้น การสอนในชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเท่าที่เคยเป็นมาและยังคงเป็นอยู่ทุกวันนี้ ส่วนมากเราเพียงแต่สอนให้นักเรียนอ่านหนังสือออก แต่ไม่ได้สอนให้นักเรียนอ่านหนังสือเป็น คือนอกจากจะอ่านถูกต้องตามอักขระวิธีหรือความนิยมแล้ว ยังต้องอ่านได้อย่างรวดเร็วและจับใจความได้ตลอดจนมีวิจารณ์พิจารณาในการอ่านด้วย

⁴Flora Fennimore, "Reading and Self-Concept," Journal of Reading, XXI (January, 1968), 357-360.

⁵A.F. Perrodin and Walter T. Snipes, "The Relationship of Mobility to Achievement in Reading Arithmetics and Language in Selected Elementary Schools," Journal of Educational Research, LIX (March, 1966), 315-319.

⁶กองการประถมศึกษา, รายงานผลการวิจัยอันคัม 2 การติดตามผลการอบรมครูสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (ชลบุรี: โรงเรียนการช่างวุฒิศึกษา แผนกการพิมพ์, 2506), หน้า 9-11.

การสอนให้นักเรียนอ่านหนังสือไต่รวดเร็วและได้ใจความนั้น ดูเหมือนจะไม่ได้พัฒนาขึ้นแต่อย่างไรเลย แม้กระทรวงศึกษาธิการจะย้ำอยู่เสมอว่า⁷ การฝึกให้อ่านไต่รวดเร็วและสามารถจับใจความสำคัญนำไปใช้ประโยชน์ได้ เป็นสิ่งพึงประสงค์ของชั้นประถมและมีระบบศึกษาเพราะจำเป็นมากต่อการศึกษาคอ และในการส่งเสริมให้เป็นผู้รอบรู้ทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ ดังนั้นครูจึงควรแนะนำให้นักเรียนได้รู้จักวิธีการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในที่นี้ผู้วิจัยขอเสนอให้ใช้วิธีการอ่านโดยการขีดเส้นใต้ เพราะสมิท⁸ (Smith) ได้เขียนไว้ในหนังสือ เมธ เบตทอธ ออฟ สทักดี (Best Methods of Study) ว่า การอ่านโดยการขีดเส้นใต้เป็นวิธีช่วยให้จำได้ดีที่สุดและยังทำให้อ่านไต่รวดเร็วยิ่งขึ้นด้วย * ซึ่งในการที่จะอ่านให้ไต่ประสิทธิภาพนั้นจะต้องผ่านขั้นตอนการ 2 อย่างด้วยกัน คือ

1. ต้องจำได้ (recognize) ว่าสิ่งที่เรากำลังอ่านอยู่นั้นเหมือนหรือแตกต่างจากสิ่งที่เราเคยพบมาในอดีตหรือไม่

2. ต้องซึมซาบ (assimilate) ความหมายเฉพาะของตัวหนังสือ สามารถแปลความหมายเหล่านั้นได้ เพื่อนำสิ่งที่เขาเข้าใจเป็นส่วนรวมไปใช้ประโยชน์⁹

สำหรับการศึกษาคراءةโดยการขีดเส้นใต้ของประเทศไทยนั้น ยังไม่เคยมีผู้ใดทำการวิจัยเอาไว้ แต่ของต่างประเทศมีผู้เคยทำการวิจัยเอาไว้แล้วคือ ไอส์ไตน์

⁷ มังกร ชัยชนะการา, "ความเห็นเรื่องการสอนอ่านและการสอนเขียน," วารสารครูศาสตร์, 6 (ตุลาคม-พฤศจิกายน, 2514), 36-47.

⁸ Samuel Smith, Best Methods of Study (4th ed.; New York: Harper & Row, 1970), p. 35.

⁹ เชนัน จรุงเรืองฤทธิ์, "การส่งเสริมประสิทธิภาพของการอ่านสำหรับผู้ใหญ่" (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2503) (พิมพ์ดีด), หน้า 7.

และเจินกินส์¹⁰ (Idstein and Jenkins) ผลปรากฏว่า ประสิทธิภาพของการอ่าน โดยการขีดเส้นใต้กับการอ่านธรรมดาไม่แตกต่างกัน แต่พบว่าถ้าให้เวลาในการทบทวน ไม่เท่ากันแล้ว ประสิทธิภาพในการอ่านก็จะไม่เท่ากันด้วย ซึ่งผลการวิจัยนี้ขัดแย้งกับความ คิดเห็นของสมิท (Smith) ที่เสนอไว้ว่า การอ่านโดยการขีดเส้นใต้เป็นวิธีที่มีประสิทธิ- ภาพที่สุด ช่วยให้อ่านได้เร็วและจับใจความได้ดีที่สุด ซึ่งเป็นสาเหตุให้ผู้วิจัยสนใจใคร่ จะศึกษาว่า ถ้าทำการทดลองใหม่กับคนไทยแล้ว ผลการทดลองควรจะสนับสนุนความคิด เห็นของสมิท (Smith) หรืองานวิจัยของไอส์ไตน์และเจินกินส์ (Idstein and Jenkins) มากกว่ากัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการจำของนักเรียนที่อ่านโดยการ ขีดเส้นใต้ กับนักเรียนที่อ่านธรรมดา
2. เพื่อศึกษาว่าช่วงเวลาที่ใช้ในการทบทวนเนื้อเรื่องที่อ่านมีผลต่อการจำ หรือไม

สมมติฐานของการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยได้สังเกตการอ่านหนังสือเพื่อเตรียมสอบหรือเพื่อจะให้จดจำ เนื้อเรื่องที่อ่านได้ดีของผู้อื่นหรือของตนเองก็ตาม พบว่าส่วนมากแล้วจะอ่านโดยการขีด เส้นใต้ข้อความที่สำคัญ ๆ เพื่อให้เห็นเด่นชัดกว่าส่วนอื่น ๆ ซึ่งมักจะขอความที่ขีดเส้นใต้ เอาไว้มักจะจำได้ดีกว่าข้อความที่ไม่ได้ขีดเส้นใต้ จึงเป็นสาเหตุให้ผู้วิจัยตั้งสมมติฐาน

¹⁰Peter Idstein and Joseph R. Jenkins, "Underlining Versus Repetitive Reading," The Journal of Educational Research, LXV (March, 1972), 321-323.

ของการวิจัยดังต่อไปนี้

- 1. คะแนนความสามารถในการจำของนักเรียนที่อ่านโดยการขีดเส้นใต้สูงกว่า
คะแนนความสามารถในการจำของนักเรียนที่อ่านธรรมดา
- 2. คะแนนความสามารถในการจำของนักเรียนที่อ่านทบทวน 20 นาที สูงกว่า
คะแนนความสามารถในการจำของนักเรียนที่อ่านทบทวน 10 นาที

ขอบเขตของการวิจัย

1. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2519 โรงเรียนผดุงคุณิ จำนวน 60 คน โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 100 คน โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย จำนวน 160 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

2.1.1 วิธีอ่าน ซึ่งมี 2 วิธีคือ อ่านโดยการขีดเส้นใต้กับการอ่านธรรมดา

2.1.2 ช่วงเวลาที่ใช้ในการทบทวนเนื้อเรื่องที่อ่าน ซึ่งมี 2 ช่วงเวลา คือ 10 นาที และ 20 นาที

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลของการทดสอบวัดความจำที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ขึ้น

2.3 ตัวแปรเกิน ได้แก่ ความสามารถในการอ่าน ซึ่งผู้วิจัยไม่ได้สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านขึ้นมา แต่ประมิพพรรณ สุธรรมวงศ์¹¹ ได้ทำการ

¹¹ประมิพพรรณ สุธรรมวงศ์, "ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสาธิต" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิตศึกษ แผนกวิชามัธยมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2517) (อักษรสภา), หน้า 36.

วิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสาธิต" ซึ่งผลปรากฏว่าคะแนนความสามารถในการอ่านกับคะแนนผลสัมฤทธิ์ของหมวดภาษาไทยของนักเรียนโรงเรียนสาธิตรามคำแหงมีความสัมพันธ์กัน = .60 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีความสัมพันธ์กัน = .67 และโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีความสัมพันธ์กัน = .63 ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ผู้วิจัยจึงได้เลือกคะแนนสอบไล่วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมาใช้แทนคะแนนความสามารถในการอ่าน

3. แบบสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแล้วนำไปใช้สอบกับกลุ่มตัวอย่างนั้น มุ่งวัดด้านความสามารถในการจำเท่านั้น

ขอทกลงเบื้องต้น

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยถือว่า

1. นักเรียนทุกคนตั้งใจอ่านและทำแบบสอบอย่างเต็มความสามารถ
2. คะแนนสอบไล่วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ของกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยมีหลักการวัดผลและเกณฑ์การให้คะแนนอย่างยุติธรรม เชื่อถือได้

ความจำกัดของการวิจัย

การวิจัยนี้อาจได้ผลไม่สมบูรณ์ เนื่องจาก

1. สภาพทางร่างกายและจิตใจของนักเรียนบางคนขณะที่อ่านเนื้อเรื่องที่ผู้วิจัยนำไปให้อ่านและสอบอาจจะผิดปกติไปเนื่องจากการเจ็บป่วย ดังนั้นคะแนนที่นำมาวิเคราะห์จึงอาจคลาดเคลื่อนไปจากที่ควรจะเป็นจริงได้
2. ถึงแม้ว่าเนื้อเรื่องที่ผู้วิจัยเลือกนำมาให้นักเรียนอ่านนี้ จะไม่มีอยู่ในหนังสือแบบเรียนของนักเรียนก็ตาม แต่อาจมีนักเรียนบางคนที่มีความสนใจอย่างแท้จริงไปค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้อ่านเพิ่มเติม ซึ่งอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เขาได้คะแนนความสามารถในการจำสูงกว่าที่ควร เป็นจริงก็ได้

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การอ่านโดยการขีดเส้นใต้ หมายถึง การอ่านโดยที่นักเรียนต้องขีดเส้นใต้ลงในเนื้อเรื่องก่อนที่นักเรียนพิจารณาเห็นว่าสำคัญ

การอ่านธรรมดา หมายถึง การอ่านโดยที่นักเรียนไม่ต้องขีดเส้นใต้ลงในเนื้อเรื่องก่อน

แบบสอบวัดความจำ หมายถึง แบบสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมุ่งวัดความจำเนื้อหาในเรื่องที่อ่านเท่านั้น ซึ่งแบบสอบนี้เป็นแบบสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก มีระดับความยากของข้อกระทงตั้งแต่ .2 ถึง .8 มีอำนาจจำแนกของข้อกระทงตั้งแต่ .2 ขึ้นไป และมีความเที่ยง 0.803 จำนวน 30 ข้อ

คะแนนความสามารถในการอ่าน หมายถึง คะแนนสอบไล่วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ของกลุ่มตัวอย่าง

คะแนนความสามารถในการจำ หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำแบบสอบวัดความจำที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย